

dat eerder met de genoemde Oosterkwartieren is geschied, werd besloten om ter wille van de positie van genoemde plaats op Ceylon toch meer te doen dan men kon, vooral omdat er met de schepen uit Nederland de Eendracht, Lapienenburg en 's-Gravenzande maar 111 rekruten en daarna met de Vrouwe Elisabeth 82 militairen arriveerden. [fol. 2013] Heren XVII kunnen hieruit opmaken hoe onthand men is en hoe men uitziet naar de schepen die nog bij Kaap de Goede Hoop lagen, toen de Vrouwe Elisabeth vandaar vertrok. Men verzoekt wederom om met spoed goed bemande schepen te zenden, zodat de normale gang van zaken ongehinderd plaats kan vinden en ze bij onverwachte gebeurtenissen ingezet kunnen worden. Wat betreft het gebrek aan lichte stukjes voor de sloepen en pantjalangs was, bij het zoeken naar een oplossing hiervoor, gemerkt dat er te Batavia een grote voorraad oud metaal ongebruikt lag en dat volgens de brief van 4 januari 1764 uit Semarang er te Gresik goede 1-ponders gegoten konden worden. Een kanon met een zwaarte van 250 pond zou aan maakloon, smeltverlies en aan oud metaal bij 8 stuiver het pond op niet meer dan ruim f 162,- uitkomen. [fol. 2014] Dit is iets minder dan een stuk uit Europa en daarom is op 14 februari en 6 april 1764 besloten om 60.459½ lb van het genoemde oud metaal, onbruikbare bassen etc. naar Gresik te zenden om er 1-ponders te maken.)

Ten aansen van den particulieren handel hebben wij ter wegneming van alle exceptiën in het aanbrengen van westersche lijwaaten ten vervolge of duidelijker explicatie van het gearresteerde op den 22^e november 1763 den 13^e april jongstleeden beslooten, dat den uytvoer der doeken van de lijwaaten geevende comptoiren nog invoer alhier of elders plaats mag hebben, schoon ook de Compagnies eysschen voor Europa en Indiën voldaan mogten zijn, dan wel onder welke benaming of pretext en zulx met de voorige pænaltiteiten tegen de overtreeders.

Hiervan heeft men egter het wijnige g'excuseert dat wij eenlijk tot eigen huysgebruik benodigen, hetgeen wij onder 's Compagnies goederen zullen laten overkoomen en op de cognoscementen doen bekendstellen.

Fol. 2014r-v.

(De aanleiding tot dit verbod [fol. 2015] is geweest dat enige daartoe gecommiteerde leden van de Raad van Justitie op verzoek van de waterfiscaal negen pakken met sijsen uit Patna in beslag hadden genomen. Deze waren door de secunde aldaar, Andries Jurgen Schultz en boekhouder Roghe met de Vrouwe Kornelia Hillegonda voor verkoop naar hun gemachtigden in Batavia gezonden. Uit de omstandigheden was evenwel duidelijk dat dit geen smokkel betrof, maar dat het met medeweten van het bestuur te Bengalen was geschied en dat er tol voor was betaald. Er was voldaan aan het besluit van 18 december 1761 en het daarop gebaseerde plakkaat van 24 december dat de bestelling door de Compagnie van deze soort textiel was vervuld. Daarom zijn de pakken bij besluit van 7 april 1764 teruggegeven. Het ongefundeerde verzoek van de waterfiscaal om deze kwestie in rechten te vervolgen [fol. 2016] is bij besluit van 17 april 1764 afgewezen. De facturen van deze sijsen die zijn berekend op f 15.672,-, of 10.448 ropia's, zijn bijgesloten met een verklaring van de administrateur van het textielpakhuis dat de pakken net zo groot waren als de gebruikelijke particuliere soort. Dit diende om te weerleggen dat ze volgens de waterfiscaal veel waard waren en uitzonderlijk groot. Enige pakjes met bestellingen aangevoerd uit de Westerkwartieren zijn aan de eigenaars gegeven, omdat ze slechts kleinigheden bevatten. Maar de actie van de waterfiscaal tegen een kist met textiel, die schipper Simon van Dalen met de Vrouwe Kornelia Hillegonda uit Bengalen meebracht, is bekrachtigd. Aangaande de vreemde Europeanen zullen de ernstige moeilijkheden [fol. 2017] met de luitenant van het Engelse koningsschip Panther, die in de brief van 24 januari 1764 zijn gemeld, niet vergeten zijn. Ter wille van de zeemacht van de koning van Engeland in Azië is hem toegestaan om, naast enige levensmiddelen, 100 canasters poedersuiker uit te voeren. Deze, Browne genaamd, dan wel zijn voorganger de overleden kapitein Matthewson, hebben 400 canasters, naar later bleek, voor de handel gekocht. Op zijn ondoorgrondelijke wijze probeerde Browne bij zijn afscheid van de gouverneur-generaal deze een geschrift op te dringen, wat deze conform